

เป้าหมายในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่หก

ได้พิจารณารายงานเรื่องเป้าหมายในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย*

ระลึก ถึงมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโรคไม่ติดต่อและปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน(สมัชชาสุขภาพ ๒.มติ๘), ยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ (สมัชชาสุขภาพ ๒.มติ๕), ยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๗ (สมัชชาสุขภาพ ๓.มติ๖) และ กรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๗ โดย คณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

กังวล ว่าวิกฤติกลุ่มโรคไม่ติดต่อเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของโลกและประเทศไทย และยังก่อผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และยังมีทิศทางความรุนแรงเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ตระหนัก ว่าหัวใจของการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่ออยู่ที่การจัดการสี่กลุ่มโรคสำคัญ ได้แก่ โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน และโรคปอดเรื้อรัง โดยการเฝ้าระวัง ติดตามภาวะเสี่ยง ได้แก่ ภาวะความดันโลหิตสูง ภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน ภาวะน้ำตาลในเลือดสูง และภาวะไขมันในเลือดสูง รวมทั้งควบคุมปัจจัยพฤติกรรมเสี่ยงหลักทั้ง ๔ ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสม และการมีกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอ และปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ เช่น ความเครียด การพักผ่อน เป็นต้น

รับทราบ ถึงผลของความเคลื่อนไหวในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อในระดับนานาชาติ รวมถึงมติสมัชชาสุขภาพประชาชาติที่รับรองเอกสารประกาศปฏิญญาการเมืองว่าด้วยการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ การกำหนดรับรองเป้าหมายระดับโลกและระดับภูมิภาคในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อในปี พ.ศ.๒๕๖๘ และขอเรียกร้องให้ประเทศเร่งการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย

รับทราบ ว่าการจัดการโรคไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยงที่มีประสิทธิผลและยั่งยืนจนบรรลุเป้าหมาย ไม่สามารถจัดการได้ภายในขอบเขตของระบบสุขภาพ แต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และควรมีการดำเนินการในทุกระดับรวมถึงระดับท้องถิ่น โดยควรดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์แนวทางเดียวกัน และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องและมีเอกภาพ

รับทราบ ถึงโอกาสในการพัฒนาการจัดการโรคไม่ติดต่อในประเทศไทยโดยอาศัยผลจากความเคลื่อนไหวในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสในการกำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทและความพร้อม ทั้งในระดับประเทศ ท้องถิ่นและครัวเรือนโดยให้ประกาศเป็นวาระแห่งชาติ

รับทราบ ว่าประเทศไทยได้มีการดำเนินการจัดการโรคไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยงผ่านการดำเนินงานของหลายองค์กร และ ตระหนัก ถึงความสำคัญในการบูรณาการยุทธศาสตร์ แผนงาน ทรัพยากร

*เอกสารสมัชชาสุขภาพ ๖/หลัก ๖

กลไกและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ เพื่อเสริมให้มีความสอดคล้องต่อกันและกัน

ตระหนัก ถึงความจำเป็นในการใช้ข้อมูลหลักฐานทางวิชาการในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ รวมถึงการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

รับทราบ ถึงการดำเนินงานของคณะทำงานทางวิชาการเพื่อทบทวนความพร้อมและความเหมาะสมของตัวชี้วัดข้อมูล และแหล่งข้อมูลสำหรับการรายงานความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อทั้งเก้า โดยการประสานงานของเครือข่ายควบคุมโรคไม่ติดต่อ

จึงมีมติดังต่อไปนี้

๑. ขอให้สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ รับรองตัวชี้วัด “๙ เป้าหมาย” เบื้องต้น ในการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ รวมถึงแหล่งข้อมูล วิธีการวัด และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการวัด โดยให้ประกาศเป็นวาระแห่งชาติตามผนวกแนบท้ายมติ^๒

๒. ขอให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติพิจารณาตั้งคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติและหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ดังต่อไปนี้

๒.๑ บูรณาการยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับชาติที่มีอยู่ให้เป็นยุทธศาสตร์ร่วมของประเทศ รวมทั้งจัดให้มีระบบติดตามและประเมินความก้าวหน้า

๒.๒ พิจารณา “๙ เป้าหมาย” และเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน เพื่อปรับปรุงในการกำหนดเป้าหมายของประเทศ โดยกำหนดหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

๓. ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยการสนับสนุนของกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำหรือปรับปรุงแผนเป้าหมาย และดำเนินการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับพื้นที่ โดยพิจารณาดำเนินการผ่านกองทุนสุขภาพในระดับพื้นที่ งบประมาณท้องถิ่น หรือแหล่งอื่นๆ เพื่อการดำเนินการที่ต่อเนื่อง ยั่งยืน และมีประสิทธิผล ทั้งนี้ ให้มุ่งเน้นการจัดการพฤติกรรมเสี่ยงหลักทั้ง ๔ ปัจจัย (ให้สอดคล้องกับทุกกลุ่มบุคคลและทุกช่วงวัย) การคัดกรองโรค ภาวะเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ และการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปรับพฤติกรรมสุขภาพในชุมชน รวมถึงระบบติดตามและประเมินผล

๔. ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ รายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ ๘

^๒ สมัชชาสุขภาพ ๖.มติ๒.ผนวก ๑